

KARTA CMENTARZA

NR

Z 10616

A 1. Miejscowość

WARSZAWA

2. Gmina

WARSZAWA
- WAWER

3. Adres cmentarza

pow.

WARSZAWSKI

WARSZAWA
UL. PŁOWIECKA 85

4. Poprzednie nazwy miejscowości

WAWER

5. [Nie] czynny

ew. podstawa zamknięcia

NIECZYNNY

6. Nazwa cmentarza [ew. nazwa dawna]

MOGIŁA POWSTAŃCÓW
Z 1831 R.7. Cmentarz
dawnyCmentarz
nowy (po 1945r.)

8. Data założenia

19 II 1831

9. Przynależność wyznaniowa:

obecna -

dawna -

KATOLICKI

10. Powierzchnia w ha:

ogólna -

56 m²

wolna -

B 13. Najstarszy istniejący nagrobek
[data]

1831 R.

14. Istniejąca dokumentacja cmentarza
i miejsce jej przechowywania.URZĄD GMINY WARSZAWA
WAWER

Plan aktualny

J. W.

Plan dawny

NIE ODNALEZIONO

Inne materiały archiwalne

NIE ODNALEZIONO

15. Groby o znaczeniu historycznym
lub osób szczególnie zasłużonychMOGIŁA POWSTAŃCÓW,
Z 1831 R., KTÓRZY
ZGİNEŁI W BITWACH
W BEZPOŚREDNIM
SĄSIEDZTWIE ZAJAZDU
NAPOLEONSKIEGO
W DNIACH 19 LUTEGO
i 25 MARCA
W WOJNIE Z ROSJĄ
/ZABUDOWANIA ZAJAZDU
ULENTY WÓWczas ZNISZCZENIU/

11. Położenie cmentarza

MOGIŁA POŁOŻONA JEST NA TERENIE NALEŻĄCYM
DO HOTELU "ZAJAZD NAPOLEONSKI" OD STRONY
ULICY - WYDZIELONA MUREM

12. Uwagi Ter. Org. Adm. Państwowej Unpod Gminy Warszawa Wawer

BRAK

16. Bibliografia

1. ENCYKLOPEDIA WARSZAWY - PWN 1994 R
2. ŻYCIE WARSZAWY Z 11-12 III 1995 - JERZY KASPRZYCKI "TRZY
PODRÓŻE DO WAWRA" warszawskie pożegnania nr 1259
3. GAZETA STOLECZNA 18-19 II 1995 - TOMASZ CHUDZINSKI, LUTOWE
ROČENICE
4. WARSZAWA W WIEKU OŚWIECENIA POD REDAKCJĄ
A. ZAHORSKIEGO 1986 R

17. Uwagi użytkownika

BRAK

C^{10.}

Elementy cmentarza

Czy istnieją

I L O S C

Do XVIII w.

1 poł. XIX w.

2 poł. XIX w.

1 poł. XX w.
(do 1945r)

2 poł. XX w.

23. Charakter rozplanowania cmentarza

NA PLANIE PROSTOKĄTA

24. Czytelność układu cmentarza:

- całości

- kwater

- nagrobków i mogił CZYTELNA

25. Ogólny stan zachowania cmentarza /nagrobków i drzewostan

DOBRY

26. Istniejące zagrożenia

BRAK

27. Wnioski w zakresie prac:

- porządkowych

- remontowych

- konserwatorskich

BRAK

28. Wnioski w zakresie niezbędnej dokumentacji:

- poszczególnych nagrobków

- ewidencji całości cmentarza

- studium historycznego

- ewentualnie dokum. projektowej

BRAK

29. Inne uwagi służb konserwatorskich

BRAK

30. Wypełnił:

JAKUB HANULA

Data: XI 1994

Mur ogrodzeniowy

TAK

23 MB

Brama I-yl

Kościół

Kaplica I-el

Nagrobki:

wolnostojące

przyścienne

płyty

BRAK

Mogila ZBIOROWA

1

Z KRZYŻEM DEBOWYM
I PAMIĄTKOWYM GŁAZEM

Inne elementy

19. Które obiekty wpisane są do rejestru zabytków

NIE MA

20.

STARODRZEW

Ilość

Ø pnia
w cm

Stan zdrowotny

lipa

kasztanowiec

jesion

tuja [żywołnik]

CIS

7

5

ŚWIERK

3

7

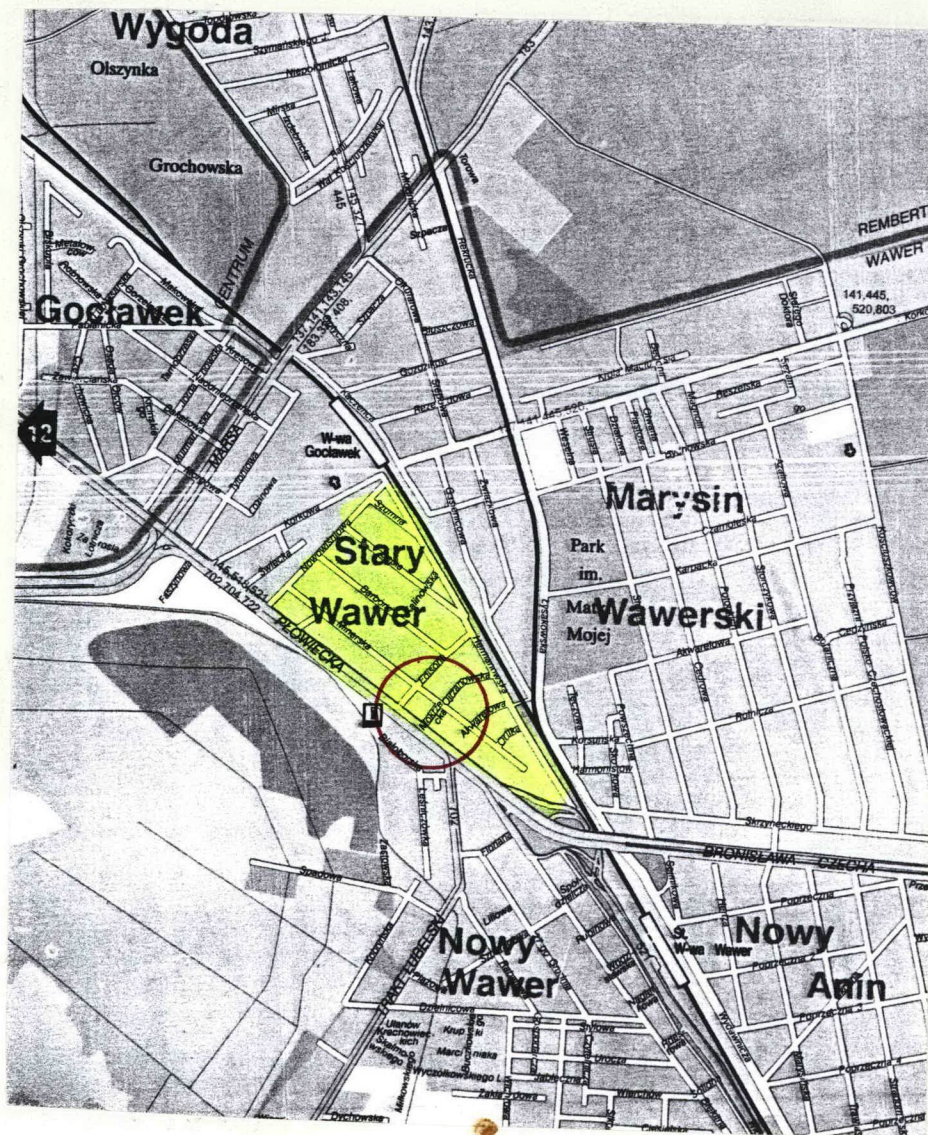
BRAK

21. Czy na terenie cmentarza znajdują się zarejestrowane pomniki przyrody ew. aleje

NIE MA

22. Ogólny stan zachowania zieleni na cmentarzu

DOBRY / NOWE ZAŁOŻENIE /

FOT. 1
WIDOK OGÓLNY
NA MOGIŁĘ
Z DEBOWYM
KRYŻEM

FOT. 2
WIDOK OD STRONY ZACHODNIEJ

FOT. 3
KRZYŻ DĘBOWY NA COKOLE
I GŁAZ Z NAPISEM
„POLEGŁYM ZA OJCZYZNĘ

FOT. 4
GŁAZ PRZED WEJŚCIEM
Z NAPISEM
„W DNIACH 19-40 LUTEGO
I 31-40 MARCA 1831 R

TEREN OGRODU
HOTELOWEGO

WARSZAWA

UL. PŁOWIECKA 85

MOGIŁA POWSTAŃCÓW
Z 1831 R.

SKALA 1:100

LEGENDA

1-4 STANOWISKO I KIERUNEK
FOTOGRAFOWANIA

KRZYŻ DĘBOWY

GŁAZ PAMIĄTKOWY Z TABLICĄ

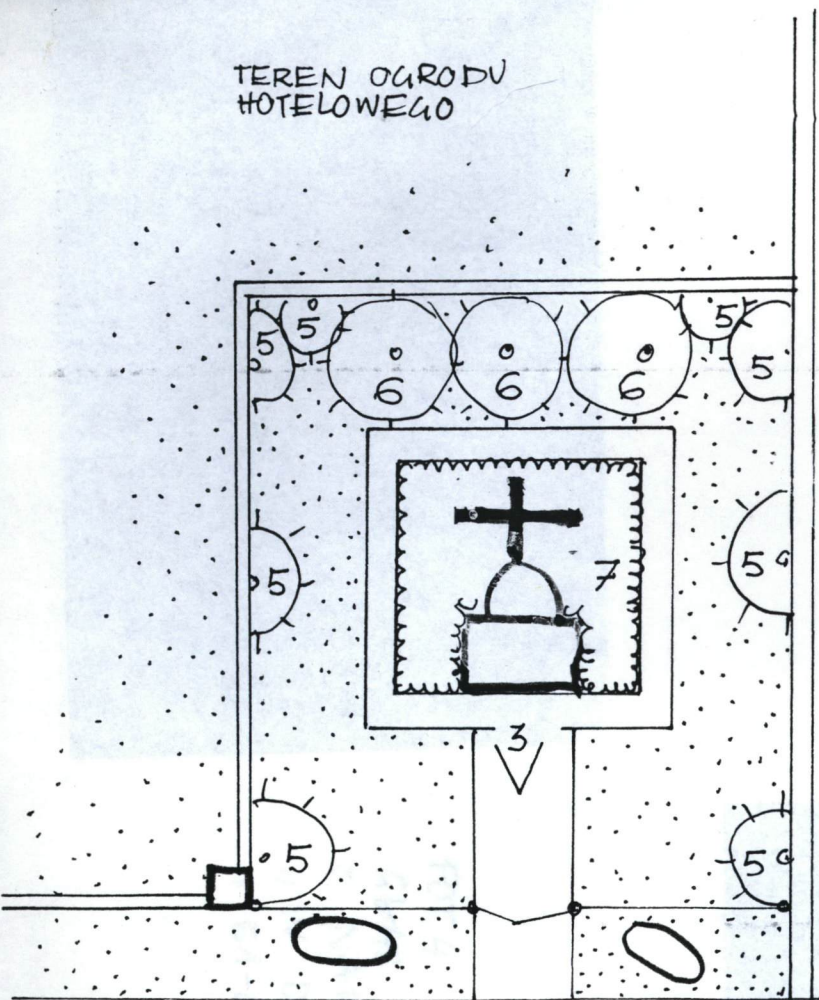
ORZEWA I KRZEWY IGLASTE

5 CIS

6 ŚWIERK

7 RÓŻE

UL. PŁOWIECKA

Lutowe rocznice

W lutym przypada 164. rocznica kilku bitew polsko-rosyjskich stoczonych podczas powstania listopadowego.

5 i 6 lutego 1831 r. wzdłuż granicy pomiędzy Królestwem Polskim a Cesarstwem Rosyjskim zapłonęły ustawione wcześniej stosy drewna. Był to sygnał, że granicę przekroczyła armia nieprzyjaciela. Na jej czele stał feldmarszałek Iwan Dybicz. Miał pod swymi rozkazami 86 tys. piechoty, 28 tys. jazdy i 336 dział.

Duża i krwawa bitwa rozgorzała rankiem 19 lutego na przedpolu Pragi, pod karczmą Wawer, gdy armia Dybicza, idąca Szosą Brzeską, wyłoniła się z Wielkiego Boru. Napotkał tutaj zdecydowany opór

naszej 4 Dywizji Piechoty gen. Piotra Szembeka i 2 Dywizji Piechoty gen. Franciszka Żymirskiego.

„Nieprzyjaciół stał w kolumnach na prawo i lewo od szosy – czytamy w raporcie gen. Szembeka. – Bataliony nasze uderzały bagnietem na bataliony rosyjskie, które nie dotrzymywały placu”.

Wróg odparty

Około godziny 4 po południu bój zakończył się opanowaniem przez Rosjan wyjść z lasu na równinę piaską. Następnego dnia, 20 lutego, Dybicz uderzał na stanowiska polskie w Olszynie Grochowskiej, ale nie zdołał jej opanować.

„Nieprzyjaciół – zanotował jeden z naszych oficerów – kilka razy posyłał świeże bataliony do Olszyny, które brzeg jej zajmując były odparte, przez rów przepędzone, przez błota aż do wzgórków i w las, gdzie były obozy rosyjskie”.

Pod Pragę nastąpił okres kilkudniowego spokoju. Armaty zagrały dopiero 24 i 25 lutego.

TOMASZ CHŁUDZIŃSKI
GAZETA STOKIECZNA
18-19 II 1995

„Dzięki życzliwości p. Andrzeja Umgeltera, miłośnika historii tej dzielnicy, zbierałem wtedy materiały do „Warszawskich pożegnań”. Historycy przypomnieli mi, że na przełomie XVIII/XIX w. nie było nawet wsi Wawer, zaś pobliski Zastów należał do Wilanova Branickich i administrowany był z drugiej strony Wisły. Jako jedyny wyznacznik nazewniczy w topografii, określający te okolice, przyjmowano karczmę Wawer u zbiegu kilku ważnych kierunków komunikacyjnych. Główna arteria na wschód to szosa brzeska przez Mińsk Mazowiecki i Siedlce (dziś: ul. Płowiecka i ul. Bronisława Czecha). Droga do Lublina wiodła przez Karczew i Garwolin (dziś: Trakt Lubelski i Wał Miedzeszyński). Do Wilna jeździło się przez Stanisławów, Drohiczyn, Bielsk Podlaski (dziś: ulice Marsa, Korkowa, Cyrulików). Droga lokalna prowadziła przez Kaczydół (Miedzylesie) i Zbójną Górę do Wiązowny, czyli przez obecne ulice Błękitną, Pożaryskiego, Trakt Napoleoński, Fromborską.

Zmarły niedawno działacz Towarzystwa Przyjaciół Warszawy i miłośnik tych stron Henryk Wierchowski sądził, że autentyczna karczma Wawer uległa zniszczeniu podczas pochodu Suworowa na Warszawę, potem zaś straciła rację istnienia, gdy po trzecim rozbiore Polski granica prusko-austriacka (Warszawa przypadła wtedy na krótko Prusom, Lubelszczyzna – Austrii) przecięła ożywiony dawniej ruch na drogach, wiodących na wschód, które zbiegały się w pobliżu obecnej stacji benzynowej przy ul. Płowieckiej. Niedaleka „Karczma Napoleońska” nie jest żadnym zabytkiem z tamtej epoki ani z czasów napoleońskich i w swym pierwotnym kształcie zbudowana została znacznie później.”

JERZY KASPRZYCKI
„WARSZAWSKIE POŻEGNA-
NIA” NR 1259